

„Sem divatból, sem vagányságból, sem szeretet-, sem törődéshiányból ne nyúlj hozzá a cucchoz, mert nem éri meg... Olyankor kell erősnek lenni, amikor szar az élet, nem amikor fasza” – tanácsolta a Drogellenes Világnapon, a Szabad Európa Kávéházban tartott előadásán a baróti születésű fiatal, aki a drogok világába korán belekóstolt. 4 év után 17 évesen keveredett ki évekkal ezelőtt a bódító világból. Most nyíltan és tiszta fejjel beszél a kábítószerokról, függőségről, leszokásról.

Rögtön az elején felhívja a figyelmet arra, hogy nem kampánybeszédet tart, még csak nem is tévés műsorban szerepel, ezért szókimondó lesz. Ha valaki nem akar trágárságot olvasni, akkor most kattintson el, ha viszont kíváncsi, hogyan lesz drogfüggő valaki 13 évesen, és hogyan lehet túlélni a függőséget, az maradjon.

Lépésről lépésre mesélte el függőségének minden mozzanatát, a rászakásától, a leszokásáig, a repüléstől a kibírhatatlan kínig, illetve jelenlegi munkájáról.

Nem vallásos, de hisz egy felsőbb erőben, és abban is, hogy lehet segíteni az embereken, ahogy ő fogalmaz: „ha százezer ember közül egyetlen egy lesz, aki az első adandó alkalomkor, amikor a kezébe nyújtanak valami fost, azt mondja, hogy kösz nem, akkor én kurvára nyugodtan fogom alulról szagolni az ibolyát.”

Egy fasszal kezdődött

„1983. február 19-én születtem, viszonylag normális családban. A viszonylag normális család egy fasszal kezdődött” – utal az apjára a drogfüggő, de 13 éve tiszta Csongor.

Alkoholista, és „kurvázó” apja a mindennapi balhék mellett 88 ezer lejes tartozást halmozott fel 1988-ban, majd lelépett, később anyja elvetélt 5 hónapos terhesen. Csongor 13 évesen rájött, hogy valami hiányzik az anyai szeretet, a nagyszülői gondoskodás mellől.

„Amikor ezekhez a dolgokhoz társul egy hibás génállomány, társul egy megmagyarázhatatlan erő, ami arra készlet, hogy a könnyebbik utat válaszd, akkor eljutsz arra a pontra, hogy **13 évesen nem a Bravo újságot fogod megvenni a piacon, hanem a felest a kocsmában**” – mesélte Csongor.

A Mikes Kelemen Líceumban tanult, ahol nyolcadikban olyan negatív rekordot állított be, amit eddig, szerencsére senkinek sem sikerült megdöntenie: a 722 tanórából 382-re „piros” igazolatlant kapott. Több tantárgyból bukásra állt, de nem érdekelte. Nagyapja hatására azonban a sarkára állt, és úgy döntött, hogy nem fog többé inni, kilencedikes lesz. Sikerült.

Szánkós vodkával folytatódott

A sepsiszentgyörgyi református kollégium diákja lett, de akkor ismét nehéz időszak következett, elhunyt nagyapja, aki apja helyett apja volt. Ez volt az a pillanat, amikor, ahogy ő mondja **„temp lom helyett kocsmába ment**

”. A fél liter szánkós vodkából egyre több lett.

„Nem csillapítja a gyenge ember fájdalmát, mert minden ember, aki a problémái elől alkoholba, vagy kábítószerbe, bármilyen szenvedélybetegségbe menekül, az kurvára gyenge valaki. Az voltam én is” – emlékszik vissza a függő.

Ötven méterre a sulitól felpattintott egy csíkot

A társaság kedvéért Brassóba utazott, ahol punkokkal ivott. Ott találkozott élete első jointjával, ecstasyjével és első adag hasisáival.

„Az elefántos tableta kurvára jól esett. Ha valaki még nem használt ilyent, akkor elmondom, nem csak arra jó, hogy felpörögsz, hanem arról is szól, hogy szeretsz mindenkit. Egy elefánttal is kefélni tudnál” – magyarázza első élményeit a drogfüggő.

Gyorsan átváltott a speedről meg az „ekiról” kokainra. Egy kábítószerfüggő az elején ingyen kapja a cuccot, aztán eljön a fizetés ideje is.

„Három hónapon keresztül suliba úgy jártam, hogy hét előtt öt perccel 50 méterre a Mikó kapujától felpattintottam egy csíkot. Bementem. Nagyszünetig leszartam, hogy a tanár mit mond. Nagyszünetben, amíg a köcsög haverok dohányoztak, addig még egyet felakasztottam a nóziba. Kettőig buli volt az élet” – teszi hozzá.

A díler egyszer csak azt mondta neki, hogy fizetni kell

Két út áll ilyenkor a friss függők előtt, vagy beállnak neki dolgozni, vagy lopnak. Csongor ez utóbbi mellett döntött. Először otthonról, anyuci fülbevalóját emelte el, majd a barátoktól, a barátok családjától, végül már idegenektől is lopott.

„Van az a mennyiségű szintetikus cucc, legyen az bármi, amivel annyira fel tudod tuningolni a cuccost, hogy te leszel a kártyacsalás mestere. Anyagért kártyáztam” – idézi múltja egy szeletét Csongor.

Az út továbbra is lefele vezetett, holland ismerőse mutatta meg a special k (ejts key) nevű, ketamin alapú, mára már igen népszerű drogot. A ketamin lóaltató. Egy 5,5 milligrammos üvegcsétől egy arab telivér kifekszik. Akkoriban könnyen hozzá lehetett jutni, mára azonban szigorú előírások vonatkoznak az árusítására. Mint meséli, már 35 lejért hozzá lehetett jutni akkor egy 4 grammos adaghoz, amiből az elején akár négy napra is elegendő kábítószer állítható elő.

„Az a baj a ketaminnal, hogy **nincs az az agysejt, nincs az a máj, az a vese, ami ezt sértetlenül túléli**, de akkor leszarod” – fogalmaz a mára már tiszta függő.

47 kiló csont és bőr

A pszichikai mellett a testére gyakorolt hatás miatt 17 évesen 47 kilót nyomott, jelenleg egyébként 122 kiló. A bőre beszáradt a bordái közé. Mint mondja, ha akkor forgatták volna a Sorstalanság című filmet, akkor ő kapta volna a főszerepet. Közben beállt dílernek.

„Úgy mész például Kolozsvárra a Delahoya fesztiválra, hogy egy árva fityinged sincs, de tele vagy anyaggal. Az intercity-n még a kalauznak is azzal fizetsz” – magyarázza a fesztiválos időszak egy mozzanatát.

Ha már fesztiválnál tartunk, megjegyzi, hogy drogprevenciós szórólapot osztogatni egy ilyen rendezvényen annyit jelent, mint „lepkefing a hurrikánban”.

Az évek teltek, 2011-et írtak, amikor mérföldkőhöz érkezett élete. Felröppent a hír, hogy a Delahoya fesztivált beszüntetik, eldöntötték társaival, hogy még egy utolsót buliznak. Így is lett, habár akkor még nem volt ennyire egyértelmű, hogy tényleg az lesz az utolsó.

Utolsó méteren a koporsó szélén

Két nap fesztiválozás után „anyag nélkül maradtak”, majd találkoztak a holland ismerőssel. Belement egy életveszélyes fogadásba. „Ki tud felszívni egy méter kokaint?” – hangzott a kérdés, és ő ugrott. Ez körülbelül 8,7 grammot jelenthet, 5,5-től a lovak is kifelkeszenek.

„10 percig én voltam a király, aztán vége lett. Az a helyzet, hogy **egy drogfüggőnek nincsenek barátai**”, amikor szarba kerülsz, akkor mindenki el fog pattanni mellőled, mert féltik a saját szabadságukat. Egyik cimbi sem lesz annyira tökös, hogy bevigyen a kórházba, mert kellemetlen kérdések következnek ott” – összegzi akkori tapasztalatait.

Mint meséli azzal volt szerencséje, hogy a helyszínen volt egy lány, aki negyedéves volt a marosvásárhelyi orvosi egyetemen. Ő mentette meg az életét. Két szívószállal és egy fecskendővel a két orrlyukán keresztül kimosta még a homloküregét is.

„Ha ezt nem teszi meg, akkor nem állok itt előttem, mert ha az összes anyag felszívódott volna a véráramba, akkor meghalok” – döbrentett rá Csongor.

Elmondtam anyámnak, anyagozok

Ez volt az a pillanat, ami arra sarkalta, hogy bevallja szüleinek: négy éve drogfüggő.

„Hazaérkeztem, bementem a szobába és minden anyagot, minden kelléket, ami a használatukhoz szükségeltetett, elővettem a rejtékhelyekről, leraktam az asztalra és elmondtam anyámnak, anyagozok” – meséli tovább életét.

Sajnos Romániában a mai napig nem létezik egy konkrétan drogfüggőkkel foglalkozó addiktológiai intézet, akkor sem volt, így megpróbált egyedül leszokni. Egyébként összesen öt olyan pszichiátria van az országban, ahol külön szekció van drogfüggők számára.

2001-ben kezdődött a leszokás. Magára záratta szobája ajtaját, bedeszkázta az ablakot és vizet, illetve tetemes adag cukrot vitt magával. Arra kérte szüleit, anyját és nevelőapját, hogy bármit hallanak, ne menjenek be.

Az ott átélt kínokról csak annyit mesélt, hogy a legkeményebb fogfájás 150-szerese, de aki nem élte át, annak nem lehet elmagyarázni.

„24 csont tört el nyolc újamban, csuklóm két helyen, koponyaalapi törés, 12 vágás, egy leszakadt szemöldök. Miért? Mert annyira fájt, hogy betonfallal boksoltam, telibe megfejeltem. **Szaksegítés nélkül ne szokjatok le” – tanácsolta a poklot megjárt előadó.**

Kutyakötelessége visszaadni

A kínoknak itt korántsem volt vége, másfél év depresszió következett, majd hat és fél hónap agresszív viselkedés. Az iskolát sem tudta befejezni. **Elvitték „a mosolyosztályra”,** pánikbeteg lett. A gyógyszerek mellé intenzív klinikai pszichoterápiát kapott.

„Megérkeztem a pszichológushoz. Volt egy olyan mániám, hogy a hárommal osztható számok nem vagányak. Beléptem a szobába, ránéztem a sporttévére, és basszus, hat gomb volt rajta. Megfogtam, s kidobtam az ablakon” – tette hozzá.

Pszichológusa hitt benne és embert csinált belőle. Három kőkemény év után ért el addig, hogy kimenjen a szobából. Gondoskodni tudott egy kutyáról. Tudatosult benne, hogy le akar érettségizni. Estiben 9,72-vel végezte el a középiskolát, majd beiratkozott a BBTE pszichológia szakára.

„Ha valaki ennyi szaron megy keresztül, annak az embernek kutyakötelessége a társadalomnak valamit visszaadni” – indokolja ittlétét a drogfüggő.

Három ismerőst eltemette

Csongor élete végéig hormonpótlót kell szedjen, mert annyira kicsinálta az agyát, hogy nem termel szerotonint. Hat gyógyszerrel kezdte, de csak ötről tudott leszokni. Ha nem szedi a szerotoninpótlót, akkor visszatérnek a pánikbetegség tünetei. Megjárta már a tölgyesi „dementorok házát”, a marosvásárhelyi pszichiátriát, de élete végig gyógyszeren fog élni.

„Sokan úgy vannak a mai fiatalok közül, hogy benyomunk egy ekit, egy speedet, hát buli van, ki nem szarja le. Gondold át” – figyelmeztetett Csongor, majd következett a statisztika.

Azért érdemes mindezt átgondolni, mert átlagban a drogfüggők 17 százaléka tud leszokni az anyagról, 9,5 százalék, aki 5 év után is tiszta tud maradni, illetve csupán 2,7 százalék az, aki 10 év után is tiszta tud maradni. És ők a pozitív példa, mert vannak olyanok is, akik belehalnak. Csongor három ismerőst temette el, négy vonult börtönbe. Olyan példát is mondott, hogy az orvoshoz vitt drogfüggőnek azt mondták, három hónapja van hátra. Egy hónap múlva halt meg.

A szülő leszarja gyermekét, az igazgató homokba dugja a fejét

„A legnagyobb probléma ott van, hogy a rendszer nem tesz semmit a fiatalokért. A legnagyobb probléma ott van, hogy a szülő leszarja a gyermekét, akkor mástól mit vár. A legnagyobb probléma ott van, hogy az iskolaigazgatók a fejüket dugják a homokba... Abban az időben, amikor én függő voltam, szégyen volt kábítószerrel élni, ma divat” – összegez a leszokott drogfüggő.

További tényeket is közöl: 2007-ben az állam megvonta a támogatását az egyetlen olyan országos szervezettől, amely drogproblémával foglalkozott. Bukarestben az utcák alatt élnek mindennapjaikat a drogosok, és nem csak ott.

A pénz sem akadály, hiszen már 30 lejből lehet „cuccot” előállítani. Igaz, három hónap múlva már nekrotizálódsz, sőt, a szer alapanyagát egy egyszerű hűlésnél is bevesszük. A Tussin egyik alapanyaga a kodein-foszfát, amiből az orosz „krokodil” is készül. Persze, a recept többi összetevőjét nem mondta el Csongor.

Arra a kérdésre, hogy ki számít függőnek, egy történettel válaszol. Valaki egyik előadásán megkérdezte tőle, hogy az is függő-e, aki egy fesztiválon egy-két ecstazyt bevesz, erre ő csak annyit mondott: „Nem számítasz függőnek, baszki, hanem hülyének számítasz.”

A drogot használókat nehéz felismerni – főleg a rossz fényviszonyok miatt – a szórakozóhelyeken, hiszen elsősorban a pupillák tágulnak ki a szerek hatására. Ha „valamilyen kémia” van a szervezetben, a fokozott vízfogyasztás lehet árulkodó.

Így ellenőrizd a gyereket

A szülők figyelmébe ajánlotta a minden gyógyszertárban kapható instant vércukorszint-mérőt. Ha a gyerek hazaér, megszúrod az ujját és látod, hogy hipoglikém, akkor füvezett, mert a THC a hasnyálmirigyre fejt ki hatását – teszi hozzá Csongor.

Ha megvan a baj, ha valaki függő lesz, akkor is van megoldás. Az előadó szerint ez a szaksegítség, semmi más megoldást nem tudsz találni.

„Ha a környezeted rájön, hogy gáz van, akkor tudnak segíteni, mert nem olyan nagy dolog egy vizeletmintás üvegcsét venni a patikából. Bármelyik magánlaboratóriumban be lehet vizsgáltatni a vizeletet szülői kérésre, őket pedig kötelezi az orvosi titoktartás. Sürgősségi esetben viszont nem.

A családorvosnak is lehet szólni, hogy írjon fel néhány vérpróbát, a gyerek úgysem fogja tudni, hogy mit vizsgálnak. Egy függő, amíg a biztosítékot nem üti ki, addig nem fog megálljt parancsolni” – magyarázza az előadó.

Az előadás két mottója: „nem éri meg”, illetve, hogy „van kiút”. Csongor szerint jobb megfogadni az elsőt: „Higgyétek el nekem, nem éri meg, mert nincs az az édes perc beszívva, ami kárpótolni tudna mindazért, amit elveszítesz. Ne tedd”.